

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY

POZNAŃ, 16-18 CZERWCA 2020

KOMUNIKAT II

PATRONAT HONOROWY

JM Rektor UAM

**Dziekan Wydziału Nauk
Geograficznych i Geologicznych**

**MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK**

POZnań*

Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Polskie Towarzystwo Geologiczne – Oddział Poznański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz wielkopolska społeczność geologów serdecznie zapraszają do udziału w IV Polskim Kongresie Geologicznym, który odbędzie się w dniach **16-18 czerwca 2020 roku w Poznaniu**.

Nadrzędnym celem kongresu będzie przegląd aktualnej problematyki badawczej oraz integracja środowiska polskich geologów. Mamy nadzieję, że stanie się on platformą do podsumowania obecnego stanu wiedzy, krystalizacji nowych wyzwań badawczych jak i nawiązania współpracy pomiędzy różnymi specjalistami. Liczymy również, że kongres będzie znakomitą okazją do kontaktu naukowców i praktyków.

Tematyka kongresu będzie tradycyjnie bardzo zróżnicowana a sesje referatowe zostaną poprzedzone serią wykładów plenarnych poświęconych największym wyzwaniom geologii w najbliższej dekadzie. Dopełnieniem sesji referatowych i posterowych będzie szeroki wybór przed- i pokongresowych wycieczek terenowych ukazujących liczne atrakcje geologiczne Wielkopolski i obszarów ościennych.

W Komunikacie II znajdą Państwo szczegółowe informacje dotyczące programu Kongresu, przed- i pokongresowych wycieczek terenowych oraz warunków uczestnictwa. Zapraszamy do rejestracji poprzez stronę Kongresu www.4pkg.home.amu.edu.pl

W imieniu Komitetu Organizacyjnego
Joanna Rotnicka

ORGANIZATORZY

Polskie Towarzystwo Geologiczne
Oddział Poznański
ul. Bogumiła Krygowskiego 12
61-680 Poznań

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
ul. Wieniawskiego 1
61-712 Poznań

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

ORGANIZACJA

KOMITET NAUKOWY

Przewodniczący:

Prof. dr hab. Jerzy Fedorowski (UAM)

Członkowie:

Prof. dr hab. Adam Gasiński (UJ)

Prezes Polskiego Towarzystwa Geologicznego

Prof. dr hab. Mirosław Błaszczewicz (IGiPZ PAN)

Prof. dr hab. Krzysztof Borówka (USz)

Dr hab. Michał Gradziński, prof. UJ (UJ)

Prof. dr hab. Janusz Janeczek (UŚ)

Prof. dr hab. Ewa Krogulec (UW)

Prof. dr hab. inż. Maciej K. Kumor (UTP)

Prof. dr hab. Marek Lewandowski (IG PAN)

Prof. dr hab. Stanisław Lorenc (UAM)

Prof. dr hab. Maria Łanczont (UMCS)

Prof. dr hab. Leszek Marynowski (UŚ)

Prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz (AGH)

Prof. dr hab. Leszek Marks (UW)

Prof. dr hab. Tadeusz Peryt (PIG-PIB)

Dr hab. Anna Pietranik, prof. UW (UWr)

Prof. dr hab. Janusz Skoczylas (UAM)

Prof. dr hab. Stanisław Skompski (UW)

Prof. dr hab. Ewa Słaby (IG PAN)

Prof. dr hab. Jarosław Stolarski (IP PAN)

Dr hab. Wojciech Tylmann, prof. UG (UG)

Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz (IG PAN)

KOMITET ORGANIZACYJNY

Przewodnicząca:

Dr hab. Joanna Rotnicka, prof. UAM

Sekretarz:

Dr hab. Karina Apolinarska, prof. UAM

Członkowie:

Dr hab. Błażej Berkowski, prof. UAM

Dr Piotr Hermanowski

Dr Robert Jagodziński

Dr Danuta Michalska

Prof. dr hab. Andrzej Muszyński

Mgr Maciej Swęd

Dr hab. Witold Szczuciński, prof. UAM

Dr hab. inż. Jędrzej Wierzbicki, prof. UAM

Dr Paweł Wolniewicz

MIEJSCE OBRAD

Wydział Nauk Geograficznych

i Geologicznych UAM

ul. Bogumiła Krygowskiego 10

61-680 Poznań

KONTAKT

Instytut Geologii UAM

ul. Bogumiła Krygowskiego 12

61-680 Poznań

tel. +48 61 829 6016

e-mail: 4pkg@amu.edu.pl

www.4pkg.home.amu.edu.pl

Sekretarz:

Dr hab. Karina Apolinarska, prof. UAM

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

PROGRAM RAMOWY

15.06.2020 – poniedziałek

1-dniowe przedkongresowe wycieczki terenowe
16.00 – 19.00 Rejestracja uczestników
18.00 – 19.00 Walny Zjazd Delegatów PTG
19.00 – Ice breaker

16.06.2020 – wtorek

8.00 – 10.00 Rejestracja uczestników
10.00 – 10.30 Otwarcie Kongresu
10.30 – 11.00 Nagrody i wyróżnienia PTG
11.00 – 12.30 Sesja plenarna
12.30 – 13.30 Przerwa obiadowa
13.30 – 15.00 Sesje referatowe
15.00 – 15.30 Przerwa kawowa
15.30 – 16.30 Sesje referatowe
16.30 – 18.30 Sesja posterowa I

17.06.2020 – środa

9.00 – 10.30 Sesja plenarna
10.30 – 11.00 Przerwa kawowa
11.00 – 13.00 Sesje referatowe
13.00 – 14.00 Przerwa obiadowa
14.00 – 15.30 Sesje referatowe
15.30 – 16.00 Przerwa kawowa
16.00 – 18.00 Sesja posterowa II
19.30 – uroczyste spotkanie towarzyskie

18.06.2020 – czwartek

9.00 – 10.30 Sesja plenarna
10.30 – 11.00 Przerwa kawowa
11.00 – 13.00 Sesje referatowe
13.00 – 13.30 Zamknięcie Kongresu
13.30 – 14.30 Obiad
15.00 – wyjazd na pokongresowe wycieczki terenowe

SESJE TEMATYCZNE

1. Mineralogia, petrologia i geochemia
2. Paleontologia i stratygrafia
3. Tektonika
4. Sedymetologia
5. Geologia czwartorzędu
6. Geologia złożowa i górnictwo
7. Geologia stosowana
8. Geologia morza
9. Geologia planetarna
10. Geozagrożenia
11. Kartografia geologiczna i GIS
12. Archeometria, geoarcheologia i archeologia środowiskowa
13. Historia geologii

STRESZCZENIA REFERATÓW I POSTERÓW

Prosimy o nadsyłanie streszczeń referatów i posterów (objętość maksymalnie 1 strona A4) do 15 stycznia 2020 r. Szczegółowe wymogi redakcyjne dostępne są na stronie internetowej Kongresu: www.4pkg.home.amu.edu.pl. Warunkiem przyjęcia i druku streszczeń jest uiszczenie opłaty kongresowej przez przynajmniej jednego z autorów.

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

WAŻNE TERMINY

31 grudnia 2019 r. – zgłoszenia na Kongres i sesje terenowe

15 stycznia 2020 r. – nadsyłanie streszczeń referatów i posterów

14 lutego 2020 r. – akceptacja streszczeń referatów i posterów

29 lutego 2020 r. – uiszczenie opłaty za uczestnictwo w kongresie i wycieczkach terenowych (I termin – niższa opłata)

15 maja 2020 r. – uiszczenie opłaty za uczestnictwo w kongresie i wycieczkach terenowych (II termin – wyższa opłata)

REJESTRACJA

Warunkiem uczestnictwa w Kongresie jest rejestracja, która dostępna jest on-line na stronie Kongresu pod adresem www.4pkg.home.amu.edu.pl i uiszczenie opłaty kongresowej.

OPŁATY KONGRESOWE

Wpisowe obejmuje materiały konferencyjne, obiady i przerwy kawowe w dniach 16-18.06.2020, ice-breaker oraz bilet komunikacji miejskiej.

	Do 29 lutego 2020r.	Po 29 lutym 2020r.
Członkowie PTG (z opłaconymi składkami)	850 zł	950 zł
Emeryci	750 zł	850 zł
Doktoranci i Studenci	650 zł	700 zł
Pełne uczestnictwo	950 zł	1050 zł

Opłata kongresowa nie zawiera:

- kosztu uroczystego spotkania towarzyskiego: 100 zł
- kosztu noclegów. Noclegi prosimy rezerwować we własnym zakresie.

Wpłaty za uczestnictwo w IV Polskim Kongresie Geologicznym oraz wycieczkach terenowych prosimy dokonać na konto Polskiego Towarzystwa Geologicznego:

PKO BP 45 1020 2892 0000 5202 0181 6842

ul. Gronostajowa 3A, 30-387 Kraków

z dopiskiem: 4PKG Imię i Nazwisko uczestnika

REZYGNACJA Z UCZESTNICTWA

W przypadku rezygnacji z udziału w Kongresie organizatorzy zwracają:

- 100% wniesionej opłaty w przypadku rezygnacji do 15 kwietnia 2020 r.
- 50% wniesionej opłaty w przypadku rezygnacji do 15 maja 2020 r.

WYCIEZKI TERENOWE

PRZEDKONGRESOWE WYCIEZKI TERENOWE

A1. Rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko” (półdniowa: 15.06.2020, godz. 12.00 – 17.00)

Prowadzący: prof. dr hab. Andrzej Muszyński, mgr Monika Szokaluk, prof. UAM dr hab. Witold Szczuciński

Rezerwat przyrody „Meteoryt Morasko” jest miejscem niezwykłym pod względem przyrody ożywionej i nieożywionej. W trakcie wycieczki po rezerwacie zaprezentowane zostaną jego najważniejsze walory geologiczne związane z holoceniowym impaktem meteorytu żelaznego. Na bazie wyników najnowszych badań, pokazane zostaną krateru uderzeniowe i omówiona będzie budowa geologiczna podłoża oraz przebieg procesu impaktu meteorytu. Z kolei w Pracowni Muzeum Ziemi Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM będzie można obejrzeć meteoryty znalezione i wydobyte w rezerwacie, w tym dwa o wadze 160 i 261 kg.

Koszt: 80 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport i obiad.

A2. Geologiczne atrakcje turystyki miejskiej (półdniowa, 15.06.2020, godz. 12.00 – 17.00)

Prowadzący: prof. dr hab. Janusz Skoczylas, prof. UAM dr hab. Jacek Michniewicz, dr Małgorzata Szczepaniak, Henryk Walendowski, dr Paweł Wolniewicz

W Poznaniu obecność kamienia we wczesnośredniowiecznym budownictwie ma szczególne znaczenie, wynikające m.in. z faktu, że mamy tutaj zachowane materialne, głównie skalne, ślady początków państwa polskiego. Początki państwa pierwszych Piastów, wprowadzenie chrześcijaństwa to także powstanie w Wielkopolsce kamiennej architektury. Zwiedzając najpierw podziemia katedry poznańskiej, tumby Mieszka I i Bolesława Chrobrego oraz tzw. misę chrzcielną i pierwsze mury obiektów sakralnych możemy zaznajomić się z początkami państwa polskiego. Z kolei kamienny wystrój katedry poznańskiej, a także rezerwat archeologiczny "Genius Loci" pozwala poznać średniowieczny kamienny Poznań. Analiza wystroju kamiennego rynku w Poznaniu, a także kilku obiektów pruskiego budownictwa rezydencjonalnego (Zamek Cesarski, Gmach Komisji Kolonizacyjnej, Akademii Królewskiej) może stanowić przykład wykorzystania ustaleń nauk z pogranicza geologii, historii sztuki, archeologii, architektury, historii i kamieniarstwa w poznaniu kamiennego wystroju architektonicznego Poznania.

Koszt: 60 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, bilety wstępów do odwiedzanych obiektów i obiad.

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

A3. Wpływ ochrony i potencjalnej eksploatacji złóż węgla brunatnego na rozwój przestrzenny południowo-zachodniej Wielkopolski (1-dniowa, 15.06.2020r.)

Prowadzący: prof. dr hab. Jan Przybytek, prof. UAM dr hab. Leszek Kasprzak, dr Magdalena Matusiak, prof. dr hab. Janusz Skoczyła

Trasa wycieczki prowadzi przez okolice miejscowości, których nazwy posłużyły do nazewnictwa złóż węgla brunatnego występujących na S od Poznania (złoża: Mosina, Czempin, Krzywin, Gostyn i Oczkowice). Łączne ich zasoby geologiczne stanowią 26,4% udokumentowanych zasobów bilansowych węgla brunatnych w Polsce według rejestru bilansu kopalin PIG-PIB 2018. Wymienione złoża występują na monoklinie przedsudeckiej a krajobrazowo są związane z procesami zlodowacenia vistuliańskiego (bałtyckiego) i środkowopolskiego. Konsekwencją tych zlodowaceń jest równoleżnikowa zmienność pochodzenia rzeźby i jej typu. W przekroju trasy wycieczki charakterystycznymi formami geomorfologicznymi są pradoliny, doliny rzeczne, rynny polodowcowe, wysoczyzny morenowe oraz pagórki moren czołowych. W trakcie wycieczki zostaną zaprezentowane warunki geologiczne i środowiskowe występowania wymienionych złóż węglowych, historyczne próby ich eksploatacji podziemnej oraz skutki środowiskowe w przypadku realizacji projektów ich eksploatacji odkrywkowej.

Koszt: 120 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport i obiad.

A4. Problematyka zaopatrzenia w wodę dużych aglomeracji miejskich na przykładzie Poznania (1-dniowa, 15.06.2020r.)

Prowadzący: prof. UAM dr hab. Krzysztof Dragon, prof. dr hab. Józef Górski, dr Dariusz Kasztelan, mgr Roksana Kruć, prof. dr hab. Jan Przybytek

W trakcie wycieczki przedstawione zostaną problemy sztucznej i brzegowej infiltracji jako metod alternatywnych do bezpośredniego ujmowania wód powierzchniowych. Przeanalizowany zostanie problem jakości wód podziemnych z różnego typu ujęć (studnie pionowe, studnie drenażowe), ze szczególnym uwzględnieniem problematyki migracji specyficznych mikrozanieczyszczeń (pozostałości farmaceutyków i pestycydów) oraz substancji organicznej z Warty do wód podziemnych. W tym zakresie zaprezentowane zostaną wyniki projektu AquaNES, zrealizowanego w ramach programu Horyzont 2020.

Koszt: 100 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport i obiad.

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

POKONGRESOWE WYCIECZKI TERNOWE

B1. Geologiczne prace nad poznaniem i zachowaniem dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego z początków państwa polskiego (1-dniowa, 19.06.2020r.)

Prowadzący: prof. dr hab. Janusz Skoczyła, prof. UAM dr hab. Mirosław Makohonienko, dr Małgorzata Szczepaniak

Zwiedzając najbardziej atrakcyjny, pod względem turystycznym, fragment Szlaku Piastowskiego, obejmującego Ostrów Lednicki - Gniezno - Giecz, zaprezentowany zostanie surowiec skalny w pierwszych kamiennych budowach Wielkopolski, związanych z rezydencjami pierwszych Piastów. Uzyskane rezultaty badań interdyscyplinarnych, wchodzących w zakres petroarcheologii (archeometrii), dotyczących poszukiwań, transportu, obróbki i wykorzystania surowców skalnych w początkach państwa polskiego rzucają nowe światło na ogrom przedsięwzięć logistycznych i budowlanych we wczesnym średniowieczu. W nawiązaniu do badań petroarcheologicznych prezentowane będą wyniki badań palinologicznych, które pozwalają określić zmiany środowiska przyrodniczego na przestrzeni wieków, wywołanych m.in. obecnością człowieka.

Koszt: 150 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport i obiad.

B2. Kłodawskie złoża soli (1-dniowa, 19.06.2020)

Prowadzący: dr Joanna Jaworska, dr Stanisław Burliga

Kopalnia soli w Kłodawie jest wyjątkowym obiektem. To jedyna czynna kopalnia soli w Polsce, gdzie sól jest eksploatowana pod ziemią metodą tradycyjną („na sucho”), zaś samo złożo ma formę diapiru. W ramach wycieczki zostaną poruszone kwestie zmienności litologicznej utworów ewaporatowych tworzących złożo. Szczególna uwaga zostanie poświęcona tektonice złoża, która jest skomplikowana. Tu, kilkaset metrów pod ziemią, można obserwować i śledzić na odcinku kilku-, kilkudziesięciu metrów fałdy, uskoki i inne struktury, które towarzyszą wysadom. Ta „podróż do wnętrza ziemi” pozwoli częściowo zrozumieć złożoność problematyki, jaką jest tektonika solna. Dodatkowo w czasie wycieczki zostaną podniesione kwestie odnoszące się do zapotrzebowania i produkcji surowca – soli kamiennej, a także zagadnienia dotyczące problemów i możliwości eksploatacji oraz wykorzystania złoża w najbliższej przyszłości.

Koszt: 150 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport i obiad.

IV POLSKI KONGRES GEOLOGICZNY POZNAŃ, 16–18 CZERWCA 2020

B3. LGOM – budowa złoża, problematyka eksploatacji (2-dniowa, 18.06.2020, godz.15.00 – 19.06.2020, ok. godz. 21.00)

Prowadzący: dr Robert Jagodziński

Celem wycieczki jest zapoznanie się z cyklem produkcyjnym w kopalni miedzi, na przykładzie złoża LGOM. W ramach wyjazdu do wybranego O/ZG KGHM Polska Miedź S.A. planuje się przedstawienie praktycznej wiedzy związanej ze specyfiką eksploatacji złoża LGOM na przykładzie wybranych rejonów kopalni, w ramach: (i) podziemnej wizyty w kopalni, (ii) wizyty w Zakładzie Wzbogacania Rudy oraz (iii) wizyty na wybranym osadniku odpadów poflotacyjnych.

Koszt: 450 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport, nocleg i wyżywienie.

B4. Frapujące zdarzenia przeszłe i fascynujące procesy współczesne w środowisku barierowo-lagunowym Niziny Gardnieńsko-Łebskiej na obszarze Słowińskiego Parku Narodowego (3-dniowa, 18.06.2020, godz.15.00 – 20.06.2020, ok. godz. 19.00)

Prowadzący: prof. UAM dr hab. Joanna Rotnicka, prof. dr hab. Krzysztof R. Borówka, dr Jolanta Czerniawska, dr hab. Maciej Dłużewski, dr Piotr Gierszewski, dr Joanna Kozakiewicz, prof. dr hab. Karol Rotnicki, dr hab. Monika Rzodkiewicz, dr Wojciech Włodarski, prof. UAM dr hab. Michał Woszczyk, dr Anna Zmarz

Rozwój strefy brzegowej mórz bezpływowch uwarunkowany jest dynamiką procesów oddziałujących zarówno w strefie przybrzeża jak i w strefie plaży oraz na jej zapleczu. Podczas wycieczki zaprezentowane zostaną wyniki wieloletnich badań prowadzonych w obrębie Niziny Gardnieńsko-Łebskiej na obszarze Słowińskiego Parku Narodowego, dotyczących dawnych i współczesnych procesów morfogenetycznych, w tym: 1) holocenów ingressji i regresji Morza Bałtyckiego oraz ich zapisu geologicznego, 2) morfologii strefy przybrzeża, uwarunkowań wpływających na zmiany linii brzegowej i tempo degradacji klifów, 3) krótko i średnioterminowego bilansu osadów w strefie plaży i wydmy przednich, 4) czynników wpływających na natężenie transportu eolicznego, 5) dawnego i współczesnego rozwoju wydmy barchanoidalnych. Przedstawione zostaną również nowe metody i techniki pomiarowe stosowane w badaniach polskiej strefy brzegowej na obszarze SPN, m.in. pomiary rzeźby terenu na podstawie zdjęć wykonanych podczas lotów BVLOS z bezzałogowego samolotu (UAV) i detekcji transportu eolicznego za pomocą pomiarów elektromagnetycznych z zakresu ELF.

Koszt: 480 zł obejmuje przewodnik do sesji terenowych, transport, noclegi i wyżywienie.

Szczegółowe informacje na temat wycieczek terenowych będą dostępne na stronie Kongresu pod adresem www.4pkg.home.amu.edu.pl